



Skriftlig information

Datum

2024-06-13

Information om projekt 3007 Holma Södra och Mellersta samt projekt 3380 SSP 6.3 Hyllie-Holma

Fastighets- och gatukontoret informerar härmed kring överklagan av miljöförvaltningens beslut om försiktighetsmått avseende anmälan om avhjälpandeåtgärder inom projekten Holma Södra och Mellersta samt 6.3 Hyllie-Holma, vad överklagandeprocessen kommit fram till och kommande arbete i projektet.

Bakgrund

2020 beslutade tekniska nämnden om ett gemensamt objektsgodkännande för projekt 3007 Södra och Mellersta Holma och projekt 3380, del av Storstadspaketet, 6.3 Hyllie-Holma. Projektet omfattar genomförandet av två detaljplaner i Holma samt ombyggnad av Pildammsvägen mellan Annetorpsvägen och Ärtholmsvägen, se projektområde i Figur 1.



Figur 1. Projektområdet för 3007 och 3380

Fastighets- och gatukontoret skickade i juli 2022 in en anmälan om avhjälpandeåtgärd inom ramen för exploateringsprojektet 3007 där föroreningar hittats inom delar av området. Med stöd av konsult har de områden som bedömts ha ett för högt föroreningsinnehåll för planerad markanvändning avgränsats. Anmälan reviderades oktober 2022.

Först ett år senare, i oktober 2023, fattade miljönämnden beslut om försiktighetsmått avseende anmälan om avhjälpande av föroreningar i Holma. Försiktighetsmåttarna skulle innebära försvarande och fördyrande provtagning av både jord och läsvatten i kommande entreprenad för planerade arbeten i Holma. Fastighets- och gatukontoret tillsammans med VA SYD ansåg att försiktighetsmåttarna var alltför långtgående och orimliga avseende de tillkommande kostnader i relation till miljönyttan som försiktighetskraven innebär.

Den 2 november 2023 överklagade därför fastighets- och gatukontoret miljönämndens beslut till Länsstyrelsen. I första hand yrkades att beslutet skulle upphävas i sin helhet, i andra hand att del av försiktighetsmåttarna skulle upphävas eller ersättas. I samband med en muntlig information i TNAU den 7 december 2023 beslutades det att upphandlingen av planerad entreprenad i Holma skulle avvakta Länsstyrelsens beslut.

Länsstyrelsens beslut

Den 2 april 2024 meddelade länsstyrelsen att de upphävt Miljönämndens beslut. Skälet till beslutet är att länsstyrelsen anser att miljönämnden inte längre har möjlighet att besluta om försiktighetsmått inom ramen för anmälningsärendet efter det att tidsfristen på sex veckor har passerat. I sitt skäl refererar länsstyrelsen till ett tidigare avgörande i Mark- och miljööverdomstolen den 22 juni 2017, mål nr M 3867-17 (MÖD 2017:67), där MÖD anförde att tillsynsmyndigheten inte längre haft möjlighet att förbjuda en verksamhet när tidsfristen inom ramen för ärendet passerat utan beslut från tillsynsmyndigheten. Länsstyrelsen anser att detsamma bör gälla även för beslut om försiktighetsmått.

Miljönämnden har inte överklagat Länsstyrelsens beslut vilket innebär att Fastighets- och gatukontoret tillsammans med VA SYD kan utföra entreprenaden i Holma i enlighet med anmälan.

Trots att tidsfristen i ett anmälningsärende har passerat är miljönämnden oförhindrad att i ett tillsynsärende meddela de försiktighetsmått som behövs för att miljöbalken ska efterlevas. Därmed skulle miljönämnden kunna starta ett tillsynsärende och i det besluta om samma eller nya försiktighetsmått efter att fastighets- och gatukontorets påbörjad sin entreprenad. Beslut om nya försiktighetsmått efter påbörjad entreprenad skulle innebära ändrade förutsättningar för upphandlad entreprenör vilket kan leda till ökade entreprenadkostnader och längre entreprenadtid.

Ställningstaganden

Fastighets- och gatukontoret har möjlighet att överklaga ett eventuellt beslut från miljönämnden om nya försiktighetsmått inom ramen för ett tillsynsärende. I avvaktan på att ärendet överprövas hos länsstyrelsen, eller i högre instans, kan entreprenad i Holma fortsätta utan stillestånd i enlighet med fastighets- och gatukontorets ursprungliga anmälan som legat till grund för entreprenörens arbeten. Skulle högre instans gå på miljönämndens linje efter överprövning är det först från laga kraftvunnet beslut som de nya försiktighetsmåttarna behöver tillämpas i entreprenaden.

Om miljönämnden vill tillämpa samma eller nya försiktighetsmått inom ramen för tillsyn måste de nya försiktighetsmåttarna, efter ett överklagande, ställas i relation till hur långt projektet har fortskridit. Det ligger då på miljönämnden att göra en ny skälighetsbedömning för att kunna påvisa miljönyttan i relation till kostnaderna om staden skulle behöva gräva upp massorna igen efter utfört arbete.

Kommande arbeten

Detaljprojekteringen är klar och projektet avser påbörja entreprenaden för planerade arbeten i Holma. Upphandlingen planeras annonseras i slutet av oktober 2024.

Entreprenaden startar preliminärt i maj 2025 och förväntas pågå i cirka 2,5 – 3 år.

Byggnation av de första bostäderna i Södra Holma kan påbörjas tidigast hösten 2026.

Skulle miljönämnden starta ett tillsynsärende och besluta om samma mått som framgår i det upphävda beslutet eller nya försiktighetsmått avser fastighets- och gatukontoret överklaga beslutet för prövning i högre instanser. Entreprenaden kan fortsätta i enlighet med upphandlingen i avvaktan på att ärendet prövas tills nytt beslut meddelas.

Karin Andersson
Exploateringsingenjör